Poliisiylitarkastaja Karl Linderborg

Eduskunnan hallintovaliokunta

Asiantuntijalausunto liittyen lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävään pääsyyn sähköiseen todistusaineistoon - asia U 33/2018 vp

1 Lausuntopyyntö

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta kirjallista asiantuntijalausuntoa liittyen asiaan U 33/2018 vp - valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle asetusehdotuksesta sähköistä todistusaineistoa rikosasioissa koskevista eurooppalaisesta esittämismääräyksestä ja säilyttämismääräyksestä sekä direktiiviehdotuksesta yhdenmukaisista säännöistä koskien laillisten edustajien nimittämistä todistusaineiston keräämiseksi rikosasioissa.

2 Lausunto

2.1 Yleistä

Asetusehdotuksen ja siihen liittyvän direktiiviehdotuksen tavoitteena tehostaa ja nopeuttaa lainvalvontaviranomaisten rajat ylittävää pääsyä sähköiseen todistusaineistoon sekä yhdenmukaistaa palveluntarjoajilta saatavan tiedon prosessia unionissa. Nämä tavoitteet ovat yleisesti kannatettavia. Tällä hetkellä tiedonsaantiprosessit ovat pirstaleisia, monimutkaisia sekä hyvinkin maa- ja palveluntarjoajakohtaisia. On erityisen tärkeää kehittää ja luoda käytännössä toimivat sekä tehokkaat instrumentit sähköisen todistusaineiston saatavuuden tehostamiseksi erityisesti rajat ylittävissä tiedonhankintatilanteissa.

Rikostutkinnassa käytettävä todistusaineisto on yhä enenevässä määrin sähköisessä muodossa johtuen toimintaympäristöjen digitalisoitumisesta. Sähköinen todistusaineisto on kuitenkin usein johonkin toiseen valtioon sijoittautuneen palveluntarjoajan hallussa. Näytöllisesti oleellisen todistusaineiston saaminen voi tällä hetkellä kohtuuttomasti pitkittää esitutkintaa johtuen oikeusapumenettelyjen pitkäkestoisuudesta. Palveluntarjoajilta pyydettävät tiedot voivat olla myös esitutkintaa suuntaavia (esim. rikoksesta epäillyn henkilöllisyys tai osoitetiedot). Tällaiset tiedot tulisi saada esitutkintaviranomaisten käyttöön mahdollisimman nopeasti ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa rikosprosessia.

Tällä hetkellä sähköisen todistusaineiston saatavuus etenkin tilaajatietojen osalta (sisältäen ns. lokitiedot) on merkittävästi riippuvainen ns. vapaaehtoisesta datan luovutusta koskevasta menettelystä (voluntary disclosure of data regime). Tämä menettely perustuu siihen, että Yhdysvalloissa toimivat tai sen lainsäädäntöön tukeutuvat teknologiayhtiöt voivat toimittaa tietoja suoraan muiden maiden lainvalvontaviranomaisille niiden tekemien pyyntöjen perusteella ja perustuen Yhdysvaltojen lakiin, joka sallii tietojen luovutuksen suoraan yksityisiltä palveluntarjoajilta ulkomaisille viranomaisille. Tämä menettelytapa ei kuitenkaan mahdollista sisältötietojen luovutusta suoraan yksityiseltä palveluntarjoajalta

viranomaiselle muuta kuin hätätilaan perustuvien pyyntöjen perusteella. Nämä tiedot on edelleen kysyttävä oikeusaputeitse tai käyttäen eurooppalaista tutkintamääräystä, mikäli se soveltuisi tilanteeseen. Lisäksi, ainakaan periaatteessa, unionin alueella toimivat yhtiöt eivät voi soveltaa tätä menettelyä. Tästä pääsäännöstä on ilmeisesti kuitenkin poikettu ainakin niiden yhdysvaltalaisten palveluntarjoajien osalta, joiden Euroopassa olevat päätoimipaikat ovat Irlannissa.

Menettelyssä on muitakin merkittäviä puutteita liittyen lähinnä siihen, että päätösvalta asiassa on täysin teknologiayhtiöiden varassa, joka on mm. johtanut siihen, ettei tietoja välttämättä luovuteta samalla tavalla kaikkiin jäsenmaihin. Keskeinen ongelma on lisäksi se, ettei tämä menettely perustu yhteisesti sovittuihin sääntöihin vaan on yksin Yhdysvaltojen lainsäädännön ja teknologiayhtiöiden mahdollistama menettelytapa. Kaikki yhtiöt eivät sitä lisäksi sovella ja menettelytavat yhtiöiden välillä poikkeavat toisistaan. On kuitenkin todettava, että menettelytapa on ollut suhteellisen tehokas ja etenkin tilaaja- ja lokitietoja on tällä tavalla toimien saanut huomattavasti nopeammin (hätätilapyyntöihin perustuen jopa muutamassa tunnissa) kuin turvautumalla oikeusapumenettelyyn, jota käyttämällä tietojen saanti tyypillisesti kestää jopa kuukausia. Koska suuri osa lainvalvontaviranomaisten kannalta merkittävistä teknologiayhtiöistä toimii Yhdysvalloissa tai sen lakiin tukeutuen, on menettelytavalla ollut myös keskeinen merkitys sähköisen todistusaineiston saatavuuteen - erityisesti tilaaja- ja lokitietojen osalta.

Nyt kyseessä olevalla asetusehdotuksella ja siihen liittyvällä direktiiviehdotuksella tulee olemaan keskeinen merkitys sähköisen todistusaineiston saatavuuteen, koska nämä instrumentit oletettavasti tulevat pitkälti korvaamaan olemassa olevien muiden instrumenttien ja edellä mainitun vapaaehtoisen datan luovutusta koskevan menettelyn käytön. Erityisesti lainvalvontaviranomaisille muutos tulee olemaan merkittävä, koska instrumentit eivät tule käytetystä oikeusperustasta (SEUT 82 artikla) johtuen mahdollistamaan erityisesti tilaaja- ja lokitietoja koskevien pyyntöjen lähettämistä suoraan lainvalvontaviranomaisen päätöksellä vaan prosessi vaatii jatkossa oikeusviranomaisen päätöksen, joka saattaa aiheuttaa jonkinlaisia viivästyksiä pyyntöjen lähettämisessä.

Tehokkaan rikosprosessin varmistamiseksi ja nopeasti tuhoutuvan sähköisen todistusaineiston turvaamiseksi paras ratkaisu olisi, jos esitutkintaviranomaisella olisi mahdollisuus antaa esittämis- ja säilyttämismääräys itsenäisesti ilman asetusehdotuksessa määriteltyä vahvistamismenettelyä. Koska käytetty oikeusperusta ei tätä mahdollista, on olennaista, että kansallisesti luodaan toimivat prosessit, jotka mahdollistavat pyyntöjen lähettämisen ainakin yksinkertaisimmissa asioissa keskitetysti ja mahdollisimman nopeasti sekä erityisesti hätätilanteissa 24/7-periaatteella.

2.2 Erityisiä huomioita

Ehdotettu direktiivi

Komission ehdotuksessa ja neuvoston yleisnäkemyksessä esitetään direktiiviä, jonka tarkoitus olisi toimia välineenä, jolla estetään riski siitä, että rikosoikeudellisten menettelyjen todistusaineistoon sovellettaisiin toisistaan poikkeavia kansallisia menettelytapoja. Tarkoituksena olisi siten yhdenmukaistaa nykyiset toisistaan eroavat kansalliset menettelytavat vahvistamalla säännöt palveluntarjoajien laillisten edustajien nimeämiselle. Tällä on tarkoitus varmistaa rajat ylittävä sähköisen todistusaineiston nopea ja tehokas saatavuus unionissa. Euroopan parlamentin mietinnössä ehdotetaan kuitenkin, että komission direktiiviehdotus hylättäisiin ja että osa direktiiviehdotuksen sisällöstä siirrettäisiin asetusehdotukseen. Mietinnössä hylättäisiin osa direktiiviehdotuksen keskeisistä elementeistä ja tavallaan koko se logiikka, mihin ehdotus perustuu.

Direktiiviehdotuksen yksi keskeinen tarkoitus on se, että sillä mahdollistettaisiin palveluntarjoajien laillisten edustajien nimeäminen kaikissa niissä tilanteissa, joissa palveluntarjoaja sen varsinaisesta toimipaikasta riippumatta tarjoaa palveluitaan unionin alueella. Tämä tarkoittaisi sitä, että direktiiviä sovellettaisiin jäsenmaissa palveluitaan tarjoavien yhtiöiden lisäksi myös sellaisissa tilanteissa, joissa palveluntarjoajalla ei olisi lainkaan toimipaikkaa unionin alueella. Riittäisi siis se, että kyseessä olisi direktiivissä määritelty palveluntarjoaja, joka tarjoaa palveluitaan unionissa (pois lukien täysin kansalliset tapaukset). Tämä puolestaan mahdollistaisi asetuksen mukaisten määräysten kohdistamisen myös palveluntarjoajiin, joilla ei sinänsä ole toimipaikkaa unionissa, mutta jotka tarjoavat siellä palveluitaan. Lisäksi se mahdollistaisi laillisten edustajien hyödyntämisen myös muussa rikosoikeudellisessa yhteistyössä kuin asetuksessa tarkoitetuissa tilanteissa, eli jäsenmaahan nimettyä palveluntarjoajan laillista edustajaa voisi käyttää esimerkiksi eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan pyynnön toimeenpanemiseksi.

Lisäarvo ehdotetun direktiivin osalta olisi nimenomaan siinä, että se kattaisi yhtäältä palveluntarjoajat, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa, mutta ne tarjoavat niissä kuitenkin palveluitaan, ja toisaalta sitä sovellettaisiin myös jäsenmaihin, jotka eivät osallistu asetuksen mukaiseen rikosoikeudelliseen yhteistyöhön ja joihin eurooppalaista luovuttamismääräystä tai säilyttämismääräystä koskeva asetusehdotus ei sinänsä soveltuisi. Esimerkiksi Irlanti, jonka alueelle useat merkittävät yhdysvaltalaiset palveluntarjoajat ovat sijoittautuneet, voi lopulta jättäytyä pois asetuksesta, mutta direktiivi siitä huolimatta soveltuisi. Tässä yhteydessä on hyvä huomioida, että parlamentin muistiossa ehdotetun laillisen edustajan nimeämistä koskevan säännöksen kohdat (6 a artikla, 1 ja 2 kohdat) on kohdistettu nimenomaan jäsenmaissa toimiviin palveluntarjoajiin eikä niinkään jäsenvaltioihin tai niiden viranomaisiin. Samassa säännöksessä on kuitenkin kohdistettu velvollisuuksia myös jäsenvaltioihin sen varmistamiseksi, että palveluntarjoajat toimivat säännöksessä mainitulla tavalla. Asetusehdotuksessa käytetty oikeusperusta (SEUT 82 artikla) huomioiden saattaa kuitenkin olla epävarmaa, voitaisiinko pelkästään ehdotetulla asetuksella velvoittaa sellaista jäsenmaata toimimaan yllä mainittujen säännösten mukaisesti, joka ei tätä asetusta tulisi soveltamaan - tai palveluntarjoajaa, joka ei sijaitse sellaisessa jäsenmaassa. Joka tapauksessa jollakin tavalla pitäisi varmistaa, että jäsenvaltioissa palveluitaan tarjoavat palveluntarjoajat ovat sijaintipaikastaan riippumatta mukana instrumentin mukaisessa yhteistyössä. Vain tällä tavalla taataan se, että instrumentti on sillä tavalla tehokas kuin alun perin tarkoitettiin. Siten direktiivin säilyttäminen olisi mahdollisesti ainakin varmempi vaihtoehto kuin vastaavien säännösten sisällyttäminen pelkästään asetukseen.

Määräyksen lähettäminen

Komission ehdotus ja neuvoston yleisnäkemys perustuivat siihen, että asetuksen mukaiset määräykset kohdistettaisiin ensi sijassa palveluntarjoajien laillisille edustajille. Laillisen edustajan sijaintipaikka määräisi myös sen, minkä valtion viranomainen toimisi samalla täytäntöönpanoviranomaisena. Tästä pääsäännöstä poikettaisiin silloin, jos laillista edustajaa ei olisi lainkaan nimetty. Tällöin asetusehdotuksen mukainen määräys voitaisiin kohdistaa mihin tahansa palveluntarjoajan toimipaikkaan. Lisäksi tämä olisi mahdollista muutamassa muussa asetusehdotuksessa mainitussa tilanteessa. Tätä logiikkaa ei muutettu neuvoston yleisnäkemyksessä.

Parlamentin mietinnössä on valittu toisenlainen lähestymistapa. Sen mukaan määräys osoitettaisiin suoraan ja samanaikaisesti palveluntarjoajan pääasialliseen sijoittautumispaikkaan tai palveluntarjoajan nimeämälle lailliselle edustajalle sekä täytäntöönpanevalle

viranomaiselle. Mietinnön artiklasta 6 a ja resitaalista 18 a ilmenee, että pääasiallinen sijoittautumispaikka on ensisijainen vaihtoehto ja laillista edustajaa tulisi käyttää vain silloin, kun palveluntarjoaja ei ole sijoittautunut johonkin niistä jäsenvaltioista, joita asetus sitoo tai se ei ole lainkaan sijoittautunut unionin alueelle. Tämä menettelytapa on huomattavasti monimutkaisempi kuin komission ja neuvoston yleisnäkemyksessä ehdotettu ja aiheuttaisi erilaisia menettelytapoja riippuen siitä, onko palveluntarjoaja sijoittautunut asetusta soveltaviin jäsenmaihin vai ei, tai unionin ulkopuolelle. Edelleen on epäselvää, kenelle tai mille taholle määräys voitaisiin esittää, jos palveluntarjoaja ei ole ilmoittanut pääasiasiallista sijoittautumispaikkaansa jäsenvaltiolle. Myös muita asetusehdotuksen 7 artiklassa mainittuja erikoistilanteita ei ole sisällytetty parlamentin muistioon. Lisäksi menettelyä koskee yllä mainittu epävarmuus ehdotettujen säännösten toimivuudesta.

Tietoluokat

Parlamentin mietinnön perusteella määräysten kohteena olevia tietoluokkia olisivat tilaajatieto, liikennetieto ja sisältötieto, joihin kaikkiin ulottuisi tiedoksiantomenettely täytäntöönpanovaltion viranomaisille ja siihen liittyvä täytäntöönpanovaltion viranomaisten tekemä määräysten arviointi. Tietoluokkia on mietinnössä supistettu neljästä kolmeen ja määritelmät poikkeavat alun perin ehdotetusta.

Tietoluokkien osalta komission asetusehdotukseen ja neuvoston yleisnäkemykseen sisältyy verkkoyhteystietojen (access data) määritelmä palvelun käyttäjän tunnistamiseksi. Sinänsä tähän verkkoyhteystietojen määritelmän elementteihin sisältyy sähköisen viestinnän metadata (kuten siinä on myös selvyyden vuoksi mainittu), mutta tässä nimenomaisessa tarkoituksessa (palvelun käyttäjän tunnistamiseksi) haluttiin muodostaa oma erityinen tietoluokka, koska näiden tietojen katsottiin olevan rinnastettavissa tilaajatietoihin ja uudella luokalla haluttiin selventää asiantilaa erityisesti ns. lokitietojen osalta. Jos tiedot olisi ehdotuksessa rinnastettu liikennetietoihin, tähän tietoluokkaan kuuluvien kyselyiden lähettäminen rajat ylittävänä muodostuisi käytännössä vaikeaksi tai peräti mahdottomaksi

Kirjautumistiedoilla on keskeinen merkitys etenkin esitutkinnan alkuvaiheessa tutkinnan kohdentamiseen ja esimerkiksi rikoksesta epäiltyjen yksilöintiin liittyen. On siten tärkeää, ettei tilaajatiedoille ja palveluun kirjautumistiedoille aseteta rikosten rangaistusmaksimiin perustuvia edellytyksiä. Kirjautumistiedoissa kyse on lähtökohtaisesti IP-osoitetiedoista aikaleimoineen. Olennaista on huomioida, että tiettyyn sähköiseen palveluun kirjautumisessa palveluntuottaja on viestintätapahtuman toinen osapuoli, joka hyväksyy tai hylkää kirjautumisen eikä tästä tiedosta siten voida tehdä päätelmiä palveluun kirjautuneen henkilön viestintätapahtumista kolmansien kanssa.

Mainittu verkkoyhteystietojen tietoluokka on parlamentin mietinnössä ehdotettu kokonaan poistettavaksi. Osa sen elementeistä on samalla sulautettu osaksi liikennetietojen määritelmään. Tästä muutoksesta seuraisi, että kyselyt palvelunkäyttöistunnon alkamiseen ja päättymiseen liittyen, eli. ns. lokitietokyselyt, olisivat tässäkin tarkoituksessa liikennetietoja ja siten lainvalvontaviranomaisen ulottumattomissa monessa käytännön tapauksessa.

Sääntelyvaihtoehtoja harkittaessa tulisi huomioida eri tietoluokkien asema muun muassa luottamuksellisen viestinnän suojan kannalta - verkkoyhteystiedot poikkeavat näiltä osin ja yllä mainitun tavoin olennaisesti asetusehdotuksessa määritellyistä liikennetiedoista. Komission ja jäsenmaiden tahtotila oli nimenomaan se, että verkkoyhteystietojen (access data) tulisi kaikilta osin olla rinnastettavissa tilaajatietoihin silloin, kun tietoja hankitaan samankaltaiseen tarkoitukseen. Näin asia on kirjoitettu myös komission asetusehdotukseen eivätkä jäsenmaat tehneet näiltä osin muutoksia komission ehdotukseen.

Tiedoksiantomenettely

Täytäntöönpanovaltion viranomaisille liittyvään tiedoksiantomenettelyyn (notifiointimenettely) ja siihen liittyvään määräysten arviointiin liittyen on syytä todeta, ettei sen ulottaminen kaikkiin tietoluokkiin olisi välttämättä mielekästä. Tähän vaikuttaa ensinnäkin se, että erityisesti tilaajatietojen saatavuudelle on suuri käytännön tarve ja niitä myös kysytään lukumääräisesti eniten. Monesti juuri tilaajatiedot ja verkkoyhteystiedot ovat esitutkinnan alkuvaiheessa ja erityisesti epäiltyjen henkilöiden yksilöimiseksi välttämättömiä tietoja. Toiseksi nämä tiedot ovat sensitiivisyydeltään eri asemassa kuin liikenne- ja sisältötiedot. Tähän tietoluokkaan kuuluvat tiedot eivät lähtökohtaisesti sisällä luottamuksellisen viestinnän suojan kannalta sellaista tietoa, jota pitäisi erityisesti suojata tiedoksiantomenettelyllä ja sitä seuraavalla määräysten arvioinnilla. Kansallisesti esimerkiksi tilaajatiedot ja IP-osoitteen haltijaa koskevat kyselyt ovat suoraan esitutkintaviranomaisten pyydettävissä eivätkä siten ole luottamuksellisen suojan osalta vastaavassa asemassa kuin liikenne- ja sisältötiedot. Lisäksi, kuten yllä on todettu, tilaajatiedot ja lokitiedot saa suurten palveluntarjoajien osalta rajojen yli nykyisin melko nopeasti ja yksinkertaisella kyselyllä suoraan palveluntarjoajalta. Tässäkin yhteydessä pitäisi siten huomioida, että eri tietoluokat ovat luottamuksellisen viestinnän suojan kannalta olennaisesti eri asemissa. Tiedoksiantomenettely täytäntöönpanovaltion viranomaisille on siten perusteltua lähinnä liikenne- ja sisältötietojen osalta, mutta ei niinkään tilaajatietojen ja verkkoyhteystietojen osalta.

Säilyttämis- ja esittämismääräyksen edellytysten arviointimenettely

Euroopan parlamentin mietintöön on rakennettu varsinaisen tiedoksiantomenettelyn rinnalle hyvin vaikeasti lähestyttävä menettely, jossa säilyttämis- ja esittämismääräyksen antavan viranomaisen olisi arvioitava ennen määräyksen antamista jopa kahden eri valtion erioikeuksiin ja vapauksiin liittyvää lainsäädäntöä sekä myös sitä, voisiko tietojen luovuttaminen vaikuttaa kyseisen valtion olennaisiin etuihin (kuten kansallinen turvallisuus ja puolustus). Arviointi tulisi tehdä suhteessa täytäntöönpanovaltioon ja siihen jäsenvaltioon, jossa tietopyynnön kohde asuu. Arvioinnin suorittamiseksi määräyksen antavan viranomaisen olisi hankittava selvitystä joko kuulemalla suoraan asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia taikka Eurojustin tai Euroopan rikosoikeudellisen verkoston välityksellä.

Täytäntöönpanovaltion etua pystytään turvaamaan riittävällä tavalla edellä kuvatulla säilyttämismääräyksiin kytkettävällä täytäntöönpanovaltion tiedoksiantomenettelyllä. Tiedoksiantomenettely mahdollistaa täytäntöönpanovaltion puuttumisen tarvittaessa yllä kuvatuissa tilanteissa, joten määräysten antamista ei tulisi alistaa erikseen tälle hyvin vaikeaselkoiselle menettelylle. Lisäksi on huomioitava, ettei tietopyynnön kohteen asuinvaltion selvittäminen ole esitutkinnan alkuvaiheessa mitenkään yksinkertaisesti selvitettävissä, joka on omiaan heikentämään tällaisen mekanismin käytännön toimivuutta.

Tietopyynnön kohteen informointi

On tärkeää, ettei asetuksella aseteta palveluntarjoajille velvoitteita tietopyyntöjen kohteiden informointiin liittyen. Säilyttämis- ja esittämismääräykset liittyvät rikosten selvittämiseen, joten tietopyyntöjen kohteiden informointiin liittyvän prosessin tulee kokonaisuudessaan pysyä tietoja pyytävien viranomaisten käsissä.

Taloudelliset vaikutukset

Instrumenttiehdotusten taloudelliset vaikutukset tulevat riippumaan merkittävällä tavalla siitä, minkälaiseen neuvotteluratkaisuun asiassa lopulta päädytään. Tämän vuoksi asiasta on neuvottelujen tässä vaiheessa vaikea antaa tarkkoja arvioita.

Asetusehdotuksella voidaan katsoa olevan jossain määrin esitutkintaprosessin kokonaisaikaa lyhentävä vaikutus, mikäli asetuksen keskeinen tavoite sähköisen todistusaineiston hankkimiseen liittyvän prosessin tehostamisesta jäsenvaltioiden rajat ylittävissä tilanteissa toteutuisi edes osittain. Säilyttämis- ja esittämismääräysten toimittaminen suoraan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille palveluntarjoajille ja asetusehdotuksen tiukat määräajat pyrkivät turvaamaan todisteiden nopeaa toimittamista esitutkinnan käyttöön. Kuitenkin Euroopan parlamentti on sisällyttänyt omaan mietintöönsä huomattavan määrän sellaisia muutosesityksiä, jotka toteutuessaan heikentäisivät asetusehdotuksen alkuperäistä esitutkintaprosessin tehostamisvaikutusta.

Lisäksi taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa on huomioitava, että Keskusrikospoliisi toimii tällä hetkellä suomalaisiin palveluntarjoajiin kohdistuvien ja poliisille täytäntöön pantavaksi osoitettujen kansainvälisten oikeusapupyyntöjen osalta kansallisena yhteyspisteenä. Johtuen sähköisen todistusaineiston kasvavasta merkityksestä rikostutkinnoissa ja tiettyjen keskeisten sähköisten palveluntarjoajien sijoittautumisesta Suomeen, voidaan sanoa, että palveluntarjoajille tehtävät tietopyynnöt työllistävät tällä hetkellä Keskusrikospoliisia merkittävästi.

Instrumenttiehdotuksilla tavoiteltua muutosta voidaan lähtökohtaisesti pitää poliisin näkökulmasta kustannustehokkuutta lisäävänä ratkaisuna. Toisaalta tiedonsaannin sinänsä helpottuessa, palveluntarjoajiin kohdistuvat pyynnöt saattaisivat yleisesti lisääntyä, joka taas vaikuttaisi poliisin käytettäviin resursseihin lisääntyvän työmäärän muodossa.

Lisäksi tiedoksiantomenettelyllä tulisi todennäköisesti olemaan oma vaikutuksensa poliisin resursseihin. Tämän vaikutuksen osalta merkittävää on kuitenkin se, millaiseksi tiedoksiantomenettely lopulta muodostuu. On tärkeää, että täytäntöönpanoviranomaisilla olisi mahdollisuus tietyin edellytyksin riitauttaa määräys ja vaikuttaa tiedon käyttämiseen rikosprosessissa. Sääntelyllä ei tule kuitenkaan muodostaa täytäntöönpanovaltiolle ehdotonta velvoitetta arvioida jokaista tiedoksi tulevaa esittämismääräystä, vaan asia tulee jättää täytäntöönpanovaltion omaan harkintaan. Esityksen taloudelliset vaikutukset voivat muuttua merkittävästikin, jos useat palveluntarjoajat päättäisivät siirtää toimintaansa Suomeen, kuten U-jatkokirjeessäkin todetaan.

Muuta

Lopuksi on syytä korostaa esityksen tavoitetta nopeuttaa ja tehostaa sähköisen todistusaineiston hankkimiseen liittyvää prosessia. Nämä tavoitteet eivät voi ainakaan täysimääräisesti toteutua, jos menettely näin tärkeässä ja poliisin toiminnan kannalta olennaisessa asiassa muodostuisi lopulta samankaltaiseksi tai osin jopa monimutkaisemmaksi ja hankalammaksi kuin käyttämällä olemassa olevia instrumentteja saman tiedon hankkimiseksi.

Tiedoksi Poliisihallitus; poliisiylijohtaja, esikunta, hallintoyksikkö, poliisitoimintayksikkö